

Protokole göre, TMMOB her yıl mühendislik, mimarlık ve şehir planlama alanlarında meslek icra eden disiplinlere ilişkin asgari ücret seviyesi belirleyerek Sosyal Güvenlik Kurumu'na bildirecek. Mühendis, mimar ve şehir plancıları belirlenen asgari ücretin altında çalıştırılmayacak.

Sosyal güvenlik hakkından yoksun bırakan kayıt dışı istihdam ve emeklilik haklarının eksik tesisine etki eden ücretlerin SGK'ya eksik bildirimini önlemek amacıyla imzalanan protokolle mühendis, mimar ve şehir plancıların sosyal güvenlik haklarının ihlal edilmesinin önüne geçilmiş olacak.

2009 yılında gerçekleştirilen TMMOB 1. Ücretli-İşsiz Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları Kurultayı, ücretli çalışanların güvenceli çalışma mücadelesi için somut yol haritası belirlemiş, Kurultay tartışmaları ve Kurultay'da alınan kararlar TMMOB 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu'nda görüşülmüştü. EMO Ücretli-İşsiz Mühendisler Daimi Komisyonu; Kurultay'da alınan kararların takipçisi olarak çalışma programı oluşturmuş, öncelikle ücretli mühendisler için insanca yaşam ücreti olarak tariflenen asgari ücret belirlenmesi ve SGK primlerinin gerçek ücret üzerinden ödenmesine ilişkin çalışmalarını başlatmıştı. Bu kapsamda SGK ile protokol imzalanması hedefiyle EMO ile başlatılan ve 2 yıla yayılan görüşmeler, son süreçte İMO, MMO ve MO ile birlikte sürdürülmüş ve TMMOB ile SGK arasında protokol imzalanmasını sağlamıştır.

MAKALELER

DÜNYA HAVACILIK KRONOLOJİSİ [1002 - 1998]

Günümüzden 5000 yıl öncesine ait bir efsanede Icarus ve Deдалus'un balmumundan yaptıkları kuş kanatları ile uçtukları anlatılıyor.

1002 : İmam İsmail Cevheri'nin Nişabur'da (Türkmenistan) kollarına yerleştirdiği tahta plakalarla minareden atlayışı.(Yazılı kaynaklara geçen ilk havacılık olayı).

1159 : Bizans'ta bir Türk'ün (Sıraceddin) uçma çabası. (Anadolu Sultanı II. Kılıçarslan'ın İstanbul'u ziyareti esnasında verilen şenliklerde bir Türk at meydanındaki kuleye çıktı. Bu Türk bütün meydanı uçarak dolaşacağını iddia etti. Gayet uzun ve geniş beyaz bir elbise giymişti. Etekleri rüzgardan yelken gibi şişiyordu. Adam, rüzgarın eteklerini doldurmasını tamamlamak için bir süre kol ve ellerini açtıktan sonra kendini boşluğa bıraktı, fakat kısa bir süzülüşten sonra düşerek öldü. Vücudunun ağırlığını ince ve hafif kanatları taşıyamamıştı.

Hazırlayan
Hamdullah AKTAŞ
Mak.Müh.

1248 : Memluk Türkleri'nin haçlı seferlerine karşı koymak için, roket esaslı silahlar kullanması.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi

1453 : Osmanlı Devleti'nin İstanbul'u fethi sırasında gemileri batırmak için roket esaslı silahlar kullanması.

1500 : Leonardo da Vinci ilk helikopter modelini çizdi.

1630 : IV. Murat döneminde Hezarfen Ahmed Çelebi'nin Galata Kulesi'nden Üsküdar- Doğancılar meydanına kadar olan 3200 m'lik mesafeyi kendi yapımı planör kanatlarıyla kat ederek 51 km/saat hıza ulaşması ve 5 dakika havada kalması. (Dünya tarihinde uçan ilk insan olarak yerini aldı.) Bu uçuş aynı zamanda ilk kıtalararası uçuş olarak bilinmekte

1633 : Lagari Hasan Çelebi'nin roket esaslı (fişek) aracıyla (20 saniye de 1000 feete çıkması ve 125 km/saat hıza ulaşması) kanat kullanarak Sarayburnu'ndan havalanıp denize inmesi.

1700 : 1700'lü Yıllarda Türk 'nun uçuşu

1709 : İlk balon modeli uçuruldu.

1783 : Montgolfier kardeşler (Charles ve Robert) ilk balon uçuşunu gerçekleştirdi.

1852 : Alman vatandaşı Otto Lilienthal yaptığı planörle uçmaya başladı.

1871 : 1809'da CAYLEY tarafından ortaya konan bir ilkeye uygun olarak yapılan küçük bir uçak maketi, 18 Ağustos 1871'de başarıyla uçurulur. Bu başarısından dolayı Fransız mühendis ALPHONSE PENAUD uçağın babası sayılır.

1900 : İlk zeplin uçuşu Ferdinand von Zeppelin tarafından yapıldı

1903 : İlk kontrollü ve güç kullanılarak yapılan sürekli uçuş 17 Kasım 1903 de sabah saat 10:35 'de Kuzey Carolina 'da Kitty Hawk'daki Kill Devill Hill 'de gerçekleşmiştir. Bu uçuşta Orville Wright (1871-1948) 12 HP'lik zincir-çevirmeli Flier-1 adlı uçağı ile 120 feet'lik (36,5 metre) mesafeyi saat'te 30 mil hava sürati, 6,8 km/h yer sürati ile 12 saniye boyunca 8-12 feet irtifada yapmıştır.Olayın ilk tanıkları kardeşi Wilbur Wright, dört adam ve bir çocuktur. Bu uçak Washington'da Smithsonian Enstitüsü'ndeki Ulusal Havacılık ve Uzay Müzesinde bulunmaktadır.

1904 : Wright kardeşler (Flyer-2) havada 360 derecelik dönüş

05 Ekim 1905 : Wright kardeşler 38 dakika içerisinde 38.4 km uçtular.

22 Eylül 1907 : Wright kardeşler 1 saat 31 dakika içerisinde 66,5 km uçtular.

8 Temmuz 1908 : Tayyarede ilk kadın Madam Peltier (Milano)

17 Eylül 1908 : Wilbur Wright ile Tgm. Sefridge uçarken düştüler. Tgm. Öldü.

25 Temmuz 1909 : Fransız mucit Louis Bleriot uçarak Manş Denizi'ni geçti (38 km). Bleriot 77 km/saate ulaştı.

4 Kasım 1909 : Farman 234 km. Katetti.

1 Aralık 1909 : Latham 453 metreye tırmandı.

20 Ekim 1910 : Leblanc 110 km/saat süratle ulaştı.

8 Aralık 1910 : Legagneux 3100 metreye tırmandı.

30 Aralık 1910 : Tabuteau 584 km katetti.

1911 REKORLARI :

Maksimum Hız: Nieuport 136 km/saat (21 Haziran 1911)

Azami İrtifa : Bleriot 3910 metre (4 Eylül 1911)

Maksimum Menzil: Nieuport 740 km (24 Aralık 1911)

29 Eylül 1911 : Savaşta ilk uçak kullanımı Türk-İtalyan savaşı Trablusgarp ve Bingazi

22 Ekim 1911 : İlk keşif hareketi Türk İtalyan savaşı-Aziziye

28 Ekim 1911 : İlk topçu atışını tanzim Türk-İtalyan savaşı

Kasım 1911 : İlk havadan yere taarruz Türk-İtalyan savaşında Türk mevzilerine

1912 : Amerikalı Albert Berry paraşütü buldu.

01 Mart 1912 : Amerikalı Albert Berry Jannus'un kullandığı tayyareden paraşüt ile başarıyla atladı.

1912 REKORLARI :

Maksimum Hız: Deperdessin 174 km/saat (9 Eylül 1912)

Maksimum Menzil: Farman 1010 km (11 Eylül 1912)

Maksimum İrtifa : Morme 5610 metre (11 Aralık 1912)

15 Ocak 1912 : Havadan ilk beyanname atılışı. Türk-İtalyan Savaşı

31 Ocak 1912 : Havada ilk yaralanan Yüzbaşı Carlo Montu'dur.

Mart 1912 : İlk hava keşif fotosu (Piazza)

11 Haziran 1912 : İlk gece bombardımanı (Yzb. Marengo)

25 Ağustos 1912 : İlk hava harbi pilot kaybı (Asteğmen Manzini)

10 Eylül 1912 : Savaşta ilk tayyare kaybı. Türk İtalyan savaşı-Trablusgarp Aziziye. (İtalyan yüzbaşı Riccardo Moizo'nun Nieuport tayyaresi yerden vuruldu. Mecburi iniş yapan pilot esir alındı. Moizo daha sonra hava generali oldu.)

23 Eylül 1913 : GARROS Morane Saulnier tayyaresi ile Fransa Raphael'den Tunus Bizerte'ye indi. (730 km. 7 saat 53 dakika)

1919 : 16-27 Mayıs 1919 arasında İlk Transatlantik uçuşu Yarbay Albert Cushion ve mürettebatı ile 84 Knot süratlik US Navy/ Curtiss NC-4 (deniz uçağı) ile Kanada Newfoundland ' deki Trepassey limanından Azore adaları üzerinden Portekiz'in Lizbon şehrine yapılmıştır.New York Long Island Rockway Hava Üssünden başlayan 4,717 millik tüm uçuş 8 Mayıs 'ta başlamış ve 31 Mayıs 'da İngiltere Daven Plymouth ' da son bulup uçuş 53 saat 58 dakika sürmüştür.Newfoundland - Azore adaları arası uçuş 1,200 mil olup saat 'de 81,7 Knot ile 15 saat 18 dakika sürmüştür.

14 Haziran 1919 : Kesintisiz ilk Transatlantik uçuş Kanada Newfoundland Lester üssünden 14 Haziran 1919 da GMT 4:13 pm 'de kalkan Yüzbaşı John William Alcock ve Navigatör Teğmen Arthur Whitten Brown 15 Haziran 1919 da İrlanda Cumhuriyeti, Co.Galway 'da Clifden'e yakın Derrygimla Bog ' a saat 8:40 am 'de inmiş ve uçuş 1,960 mil tutmuştur. Uçuş 360 HP'lik iki adet Rolls-Royce Eagle Vill motorlu Vickers Vimy uçağı ile gerçekleşmiştir.

08 Şubat 1919 : Dünyada Uçağın ticari amaçla ilk defa kullanılışı. GOLIATH adlı bir uçakla Paris-Londra arasında gerçekleştirilir.

20 Mayıs 1927 : İlk solo Transatlantik uçuş 20 Mayıs 1927'de New York LongIsland Roosevelt meydanından GMT 12:52 pm de 220 HP 'lik Spirit of St Louis uçağı ile kalkan Yüzbaşı Charles Augustus Lindberg TransAtlantığı geçen 79 ' uncu kişi olup bunu tek başına gerçekleştirmiştir.Paris Le Bourget meydanına 21 Mayıs 1927 de GMT 10:21 pm de inmiştir. 3,610 millik uçuş 33 saat 29,5 dakika sürmüş ve 25,000 dolarlık ödülü kazanmıştır.

Uçak Washington 'da Smithsonian Enstitüsündeki Ulusal Havacılık Ve Uzay Müzesinde bulunmaktadır.

1930 : Frank Whittle ilk jet motorunu tasarladı.

Ekim 1931 : Trans-Pasifik uçuşu; İlk kesintisiz uçuşu Binbaşı Clyde Pangborn ve Hugh Herndon Bellanca uçağı (Miss Veedol) ile Japonya Sabishiro Beach'den 4,558 mil uzaktaki Washington Wenatchee'ye 3-5 Ekim 1931 tarihinde 41 saat 13 dk ile gerçekleştirdiler.

1933 : İngiltere'den Güney Afrika'ya ilk duraksız uçuş yapıldı. (6-8 Şubat)

1934 : İlk kez Kanada'dan Britanya'ya duraksız uçuş yapıldı. Böylece Atlantik havadan aşılımış oldu. Pilot: J.R. Ayling. (8-9 Ağustos)

1934 : 20 Ekim-4 Kasım: Avustralya'dan Amerika'ya ilk uçuş gerçekleştirildi.

8 Aralık 1934 : İngiltere'den Avustralya'ya ilk düzenli haftalık uçuş başladı.

1935 : Efsane uçak DC-3 seferlerine başladı.

22 Kasım 1935 : San Francisco'dan Manilya'ya Pasifik üzerinden ilk tarifeli posta taşımacılığı başladı.

Mart 1936 : İngiltere'de ilk spitfire uçuşu gerçekleştirildi.

17 Nisan 1937 : Britanya'da Frank Whittle, dünyanın ilk gasturbine motorlu uçağını başarıyla çalıştırdı.

26 Haziran 1938 : Imperial Havayolları İngiltere'den Avustralya'ya ilk flying-boat seferini yaptı.

20 Temmuz 1938 : Kuzey Atlantik'ten geçilerek yapılan ilk ticari uçuş gerçekleştirildi. (20-21 Temmuz)

28 Haziran 1939 : Pan-American'ın New York'tan Southampton'a flying-boat'larla ilk seferi.

27 Ağustos 1939 : Yalnız gas-turbine motoru gücüyle çalışan Alman Heinkel He-178 uçağı ilk uçuşunu yaptı.

1940 : Modern anlamda ilk helikopter İgor Sikorsky tarafından imal edildi.

15 Mayıs 1941 : Turbojet ile güçlendirilen İngiliz Gloster Whittle E 28/29 uçağı ilk defa, Granwell Lincolnshire'de uçtu.

3 Ekim 1942 : Alman V-2 (A-4) balistik roketinin ilk başarılı fırlatılışı yapıldı.

12 Temmuz 1944 : İngilizlerin ilk jet avcı uçağı Gloster Meteor Mk 1, Kraliyet Hava Kuvvetlerinde servise girdi.

3 Ekim 1944 : Almanların ilk jet avcı uçağı Wesserschmitt Me 262, işletmeye girdi.

06 Ağustos 1945 : Atom bombası Japon şehirlerinden Hiroshima üzerine atıldı, böylece nükleer bir silah dünya üzerinde ilk defa kullanıldı.

1946 : Fırlatma koltuğu ejection-seat'in oturtulan bir kişiyle ilk denemesi yapıldı.

1947 : Uçaklar için Mach kullanım fikri ilk kez İsviçre Zürihten Profesör Ackeret tarafından ortaya atılmıştır. Mach rakamı hareket eden bir kütlenin hızının sesin lokal hızına oranını gösterir. Bu oran ilk kez 1887 de Avusturya Viyana'da Dr. Ernst Mach tarafından kullanılmıştır. Böylece deniz seviyesinde 15 santigrad derecede 1,0 Mach 760,98

kmh'e eşittir ve deniz seviyesinden 36,089 feet yukarıda, Stratosterde 659,78 kmh 'ye düştüğü farzedilir.

14 Ekim 1947 : İlk süpersonik uçuş (sesten hızlı) Yüzbaşı Charles Elwood Yeager tarafından California Muroc' ta Edwards hava üssünde Bell Xs-1 roket uçağında 42.000 feet yükseklikte 1,015 Mach (670Mph) süratle gerçekleştirmiştir. Ses hızını geçmiştir.

1949 : İlk jet yolcu uçağı Comet tasarlanmaya başlandı.

29 Temmuz 1950 : Turboprop-güçlü bir yolcu uçağı olan Vickers Viscount, dünyada ilk tarifeli yolcu seferine başladı.

02 Mayıs 1952 : Turbojet-güçlü yolcu uçağı D-Havilland Comet 1 ile dünyada ilk düzenli yolcu seferi yapıldı.

20 Mayıs 1953 : Amerikalı bayan Jacqueline Cockrane, North American F-86 Sabre ile uçarak dünyada süpersonik hızla uçan ilk bayan oldu.

15 Temmuz 1954 : Amerika'nın ilk Turbojet-güçlü ticari uçağı Boeing-707'nin ilk uçuşu.

21 Mayıs 1956 : Dünyada ilk air-borne hidrojen bombası, Pasifik Okyanusu'nda Bikini Atoll'a atıldı.

4 Ekim 1957 : İlk insan yapısı uydu, Sputnik 1, Rusya tarafından dünya yörüngesine fırlatıldı.

19 Aralık 1957 : Turboprop-güçlü yolcu uçağı ile ilk transatlantik yolcu seferi yapıldı.

4 Ekim 1958 : Turbojet-güçlü yolcu uçağı ile ilk transatlantik yolcu seferi.

1958 Havada Kalma Rekoru; Robert Timm ve John Cook Cessna 172 "Hacienda" ile 64 gün 22 sat 55 sn ile havada kalmışlardır Aralık 1958 yılında yerel saat ile 3:53 pm ' de Las Vegas ' dan kalkmışlar ve 7 Şubat 1959 da 2:12 pm ' de aynı hava alanına inmişlerdir. Dünya çenresinde 6 kez uçuşa eşit bir mesafe uçmuşlar ve bunu iniş yapmadan havada yakıt ikmali ile gerçekleştirmişlerdir.

12 Nisan 1961 : Uzayda seyahat eden ilk kozmonot Yuri Gagarin'i taşıyan Rusların Vostok 1 adlı uzay gemisi dünya yörüngesine fırlatıldı.

16 Haziran 1963 : Vostok 6 ile dünya yörüngesine fırlatılan Rus kozmonotu Valentina Tereshhova, uzaya seyahat eden ilk bayan oldu.

20 Haziran 1966 : İngiliz bayan havacı Sheila Scott, 33 gün 3 dakikalık dünya etrafındaki uçuşundan sonra Heatrow'a inerek kadınların yeni bir rekorunu kırdı.

3 Ekim 1967 : Kuzey Amerikan X-15 A-2 roket-güçlü araştırma uçağı, W. J. Knight tarafından 7.279 km. Hızla uçuruldu.

31 Aralık 1968: Uçurulan ilk süpersonik ticari taşıma uçağı olan Rus Prototip Tupolev TU-144, ilk uçuşunu yaptı.

1968 : Havadan Fırlatılma Rekoru:Rekor sabit kanatlı uçak US North American Aviation X-15A-2 (X-15A dan modifiye edilmiştir) ile kırılmıştır. İlk uçuş 15 Haziran 1964 yılında sıvı oksijen ve immonia roket itiş sistemi ile gerçekleşmiştir.